олетары ўсіх краін, еднайцеся!

омуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ПРАЧЫТАЙ І ПЕРАДАЙ ДРУГОМУ

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 62 (7392) | ПАНЯДЗЕЛАК, 6 ЛІПЕНЯ | 1942 г.

З КОЖНЫМ ДНЁМ МАЦНЕЮЦЬ УДАРЫ БЕЛАРУСКІХ ПАРТЫЗАН ПА НЯМЕЦКА-ФАШЫСЦКІХ АКУПАНТАХ. СЛАЎНЫЯ ПАТРЫЁТЫ МНОЖАЦЬ СВАЕ БАЯВЫЯ ПОСПЕХІ, БЯЗЛІТАСНА ПОМСЦЯЦЬ ГІТЛЕРАЎСКІМ БАНДЫТАМ І ГРАБЕЖНІКАМ ЗА ІХ ЗЛАЧЫНСТВЫ.

НЯХАЙ-ЖА ШЫРЭЙ РАЗГАРАЕЦЦА ПОЛЫМЯ НАРОДНАЙ ПАРТЫЗАНСКАЙ ВАЙНЫ У БЕЛАРУСІ! ДАПАМОЖАМ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ ПОЎНАСЦЮ РАЗГРАМІЦЬ ВОРАГА І ВЫЗВАЛІЦЬ НАШУ ЗЯМЛЮ АД НЯМЕЦКІХ ЗАХОПНІКАЎ У 1942 ГОДЗЕ!

СМЕРЦЬ НЯМЕЦКІМ АКУПАНТАМ! У БОЙ, ТАВАРЫШЫ ПАРТЫЗАНЫ, ЗА СВАБОДНУЮ СОВЕЦКУЮ БЕЛАРУСЬ!

Разбурайце сродкі сувязі і транспарта ворага

Вялікі палкаводзец Айчыннай вайны таварыш Сталін у сваім першамайскім загадзе паставіў перад усімі партызанамі і партызанкамі …явую і ясную задачу: «узмацніць партызанскую вайну ў тылу нямецкіх захопнікаў, разбураць сродкі сувязі і транспарта ворага, знішчаць штабы і тэхніку ворага, не шкадаваць патронаў супроць прыгнятальнікаў нашай радзімы!».

Баявы загад вялікага Сталіна знайшоў на беларускай зямлі шырокі водгук. Слаўныя партызаны наносяць сакрушальныя ўдары па ворагу. Асабліва ўзмацнілася дзейнасць партызан на транспарце. Не мінае дня, каб на беларускіх чыгунках не ляцелі пад адкос варожыя эшалоны з боепрыпасамі, з узбраеннем, хаваючы пад сваімі абломкамі сотні гітлераўцаў.

Нядаўна на перагоне Мінск—Барысаў шэсць герояў-партызан з атрада тав. [illegible] арганізавалі крушэнне чатырох нямецкіх эшалонаў. Шасцёрка слаўных храбрацоў нанесла ворагу такія страты, якія роўны вынікам вялікага бою на перадавых пазіцыях фронта. У выніку крушэння знішчана 38 танкаў і 600 нямецкіх салдат і афіцэраў.

Усё часцей і часцей мужныя героі-партызаны Беларусі наладжваюць такія крушэнні, якія вымушаюць немцаў спыняць рух на важнейшых чыгуначных магістралях.

Сістэматычна знішчаюць варожыя паязды партызаны Гомельскай абласці. Партызанскі атрад тав. Т. спусціў пад адкос эшалон з боепрыпасамі, аўтамашынамі і гітлераўскімі салдатамі. Партызаны Віцебшчыны пусцілі пад адкос нядаўна на лініі Віцебск—Полацк варожы поезд з 48 вагонаў. Увесь поезд, які вёз на фронт гітлераўскіх бандытаў, поўнасцю знішчан.

Слаўныя сыны і дочкі Беларусі, геройчныя партызаны і партызанкі! Наша Беларусь, наша бацькаўшчына мела многа чыгунак, многа дарог і шляхоў, якімі мы не так даўно ганарыліся, як вялікімі дасягненнямі, здабытымі за годы Совецкай улады. Няхай-жа сёння крывяжэрны, ненавісны чужынец, які стаптаў, зняславіў нашу свабоду, наша жыццё, ляціць на гэтых дарогах старчма галавой! Няхай усе дарожныя абочыны, прыдарожныя схілы і канавы стануць магіламі гітлераўскіх паганцаў!

Чыгуначны транспарт — родны брат Чырвонай Арміі. У совецкім тылу ён з чэсцю апраўдвае гэтую назву. У тылу-ж у ворага транспарт для партызан — гэта перадавая, рашаючая пазіцыя ў барацьбе з нямецкімі захопнікамі. Чым больш партызаны будуць знішчаць жывой сілы і тэхнікі ворага, пускаць пад адкос паяздоў у варожым тылу, тым паспяховей Чырвоная Армія будзе граміць нямецкіх акупантаў на фронце.

Мацней удары па ворагу, таварышы партызаны! Усюды разбурайце масты, знішчайце сувязь, узрывайце чыгуначнае палатно і калеі! Не прапускайце па чыгунках Беларусі ні аднаго нямецкага эшалона, знішчайце на дарогах Беларусі кожны транспарт, кожную калону ворага!

★

Баявыя справы мужных патрыётаў

Намі толькі што атрымана паведамленне аб мужнай барацьбе партызанскага атрада тав. Б. у тылу нямецкіх захопнікаў.

Атрад геройчных беларускіх патрыётаў за паўтары месяцы знішчыў 150 нямецкіх салдат і афіцэраў, у тым ліку палкоўніка і падпалкоўніка. Партызаны спалілі чыгуначны эшалон з бензінам і 14 аўтамашын.

Група партызан пад кіраўніцтвам тав. Г. замініравала шасейную дарогу. На мінах падарваліся дзве аўтамашыны праціўніка. Забіта некалькі нямецкіх акупантаў і «начальнік Мінскай воласці» капітан Шэдзер.

ВЫДАННЕ ПОЎНАГА ЗБОРУ ТВОРАЎ ЯНКІ КУПАЛЫ

Па рашэнню Совета Народных Камісараў БССР, усе літаратурныя працы народнага паэта Беларусі Янкі Купалы: кнігі, выданыя і нявыданыя рукапісы, пісьмы і ўсе матэрыялы, якія маюць дачыненне да жыцця і дзейнасці паэта, лічацца дзяржаўнай уласнасцю Беларускай ССР.

Спецыяльнай камісіі, якую ўзначальвае народны паэт Якуб Колас, даручана падрыхтаваць да друку поўны збор твораў Янкі Купалы.

На фронтах Айчыннай вайны

Гітлераўцы сыходзяць крывёю на Курскім, Белгародскім і Валчанскім напрамках фронта. — Нашы часці паспяхова адбіваюць атакі нямецка-фашысцкіх войск. За тыдзень знішчана 380 варожых самалётаў

На радзе ўчасткаў фронта за апошні час разгарнуліся буйныя жорсткія баі. Другі тыдзень прадаўжаюцца баі на Курскім напрамку. Спробы нямецка-фашыскіх войск буйнымі сіламі танкаў, пяхоты і авіяцыі прарваць лінію нашай абароны і зламаць супраціўленне нашых войск не маюць поспеху. Нашы войскі геройчна адбіваюць атакі фашыстаў і перамалваюць адну дывізію ворага за другой.

За два дні баёў часць пад камандаваннем тав. Пухава знішчыла 39 нямецкіх танкаў і бронемашын, 64 мінамёты, 24 гарматы, дзесяткі аўтамашын і павозак з боепрыпасамі. Толькі забітымі немцы страцілі да 7000 салдат і афіцэраў.

Каб уявіць сабе, якія цяжкія і непапраўімыя страты церпяць немцы на Курскім напрамку, дастаткова сказаць, што толькі за адзін дзень — 3 ліпеня — нашы часці на Курскім напрамку знішчылі больш 250 варожых танкаў і звыш 15 тысяч нямецкіх салдат і афіцэраў.

Немцы таксама спрабавалі наступаць на Белгародскім і Валчанскім напрамках фронта, але поспеху не дабіліся. Чырвоная Армія мужна адбівае ўсе атакі ворага, а немцы пакідаюць на полі бою многа тысяч трупаў сваіх салдат і афіцэраў і сотні знішчаных і падбітых танкаў.

★

За прайшоўшы тыдзень з 28 чэрвеня па 4 ліпеня ўключна ў паветраных баях, на аэрадромах і агнём зянітнай артылерыі знішчана 380 нямецкіх самалётаў. Нашы страты за гэты-ж час 187 самалётаў.

★

Нядаўна ў паганай фашысцкай крыві захлябнулася спроба Гітлера наступаць на Харкаўскім напрамку. Цяпер гітлераўскія дывізіі пад ударамі Чырвонай Арміі таюць, як снег, захлёбваюцца ва ўласнай крыві на Курскім, Белгародскім і Валчанскім напрамках фронта.

Так слаўная Чырвоная Армія перамалвае фашысцкія войскі, знішчае апошнія рэзервы ворага, набліжаючы дзень канчатковага разгрому нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

250 ДЗЁН ГЕРАІЧНАЙ АБАРОНЫ СЕВАСТОПАЛЯ

НАШЫ ВОЙСКІ ПАКІНУЛІ СЕВАСТОПАЛЬ

По загаду Вярхоўнага Камандавання Чырвонай Арміі 3 ліпеня совецкія войскі пакінулі горад Севастопаль.

На працягу 250 дзён геройчны совецкі горад з бясприкладнай мужнасцю і стойкасцю адбіваў безлічныя атакі нямецкіх войск. Апошнія 25 дзён праціўнік жорстка і бесперапынна штурмаваў горад з сушы і з паветра. Адрэзаныя ад сухапутных сувязей з тылам, адчуваючы цяжкасці з падвозам боепрыпасаў і харчавання, не маючы ў сваім распараджэнні аэрадромаў а, значыцца, і дастатковага прыкрыцця з паветра, совецкія пехацінцы, маракі, камандзіры і палітработнікі праяўлялі цуды воінскай доблесці і геройства ў справе абароны Севастопаля. Немцы ў чэрвені кінулі супроць адважных абаронцаў Севастопаля да 300.000 сваіх салдат, звыш 400 танкаў і да 900 самалётаў. Асноўная задача абаронцаў Севастопаля зводзілася да таго, каб як мага больш прыкаваць на Севастопальскім участку фронта нямецка-фашысцкія войскі і як мага больш знішчыць жывой сілы і тэхнікі праціўніка.

Як паспяхова выканаў Севастопальскі гарнізон сваю задачу, гэта лепш за ўсё бачна з наступных фактычных даных. Толькі за апошнія 25 дзён штурма севастопальскай абароны поўнасцю разгромлены 22, 24, 28, 50, 132 і 170 нямецкія пяхотныя дывізіі і чатыры асобных палкі, 22 танкавая дывізія і асобная мехбрыгада, 1, 4 і 18 румынскія дывізіі і вялікая колькасць часцей з іншых злучэнняў. За гэты кароткі перыяд немцы страцілі пад Севастопалем да 150.000 салдат і афіцэраў, з іх не менш 60.000 забітымі, больш 250 танкаў, да 250 гармат. У паветраных баях над горадам збіта больш 300 нямецкіх самалётаў. **За ўсе 8 месяцаў абароны** Севастопаля вораг страціў да 300.000 сваіх салдат забітымі і раненымі. У баях за Севастопаль нямецкія войскі панеслі велізарныя страты, атрымалі-ж — руіны. Нямецкая авіяцыя, на працягу многіх дзён рабіўшая масавыя налёты на горад, амаль разбурыла яго.

Совецкія войскі страцілі з 7 чэрвеня па 3 ліпеня 11.385 чалавек забітымі, 21.099 раненымі, 8.300 прапаўшымі без вестак, 30 танкаў, 300 гармат, 77 самалётаў. Байцы, камандзіры і раненыя з Севастопаля эвакуіраваны.

Ваеннае і палітычнае значэнне Севастопальскай абароны ў айчыннай вайне совецкага народа велізарна. Скоўваючы вялікую колькасць нямецка-румынскіх войск, абаронцы горада зблыталі і расстроілі планы нямецкага камандавання. Жалезная стойкасць севастопальцаў з'явілася адной з важнейшых прычын, сарваўшых праславутае «вясеннае наступленне» немцаў. Гітлераўцы праігралі ў часе, у тэмпах, панеслі велізарныя страты людзьмі.

Севастопаль пакінут совецкімі войскамі, але абарона Севастопаля ўвойдзе ў гісторыю айчыннай вайны Совецкага Саюза як адна з самых яркіх яе старонак. Севастопальцы ўзбагацілі слаўныя баявыя традыцыі народаў СССР. Беззаветная мужнасць, ярасць у барацьбе з ворагам і самаадданасць абаронцаў Севастопаля натхняюць совецкіх патрыётаў на далейшыя геройчныя подвігі ў барацьбе супроць ненавісных акупантаў.

Слава аб галоўных арганізатарах геройчнай абароны Севастопаля — віцэ-адміралу Окцябрскім, генерал-маёру Пятрову, дывізіённым камісару Кулакову, дывізіённым камісару Чухнову, генерал-маёру Рыжы, генерал-маёру Маргунову, генерал-маёру авіяцыі Ермачэнкаву, генерал-маёру авіяцыі Остракову, генерал-маёру Новікаву, генерал-маёру Каламійцу, генерал-маёру Крылову, палкоўніку Капітохіну — увойдзе ў гісторыю айчыннай вайны супроць нямецка-фашысцкіх нягоднікаў як адна з самых бліскучых старонак.

СОВІНФОРМБЮРО.

Шырыцца грозны для ворага партызанскі рух!

Будзем і далей бязлітасна граміць нямецкіх гадаў

(Пісьмо сакратару ЦК КП(б) Беларусі т. ПАНАМАРЭНКА)

Атрымаўшы ваша пісьмо і ўказанні аб арганізацыі партызанскай брыгады, мы прыняліся за ажыццяўленне і ператварэнне іх у жыццё. У выніку мы маем 4 арганізаваных і дзеючых атрады, кожны з якіх мае больш як па 100 чалавек. З дня ў дзень атрады растуць, узбройваюцца і загартоўваюцца ў баях з фашыстамі.

Адзін з толькі што арганізаваных партызанскіх атрадаў дзейнічае ў раёне П. Ён налічвае да 150 партызан і партызанак, якія ўжо мелі некалькі сутычак з ворагам. Партызаны гэтага атрада разграмілі 2 нямецкія гарнізоны і пусцілі пад адкос поезд.

Два атрады ў саставе да 250 чалавек дзейнічаюць у раёнах У. і В. Атрады жывуць поўным баявым жыццём. Штодзённа робяць разведкі аб месцах знаходжання фашысцкіх войск, наладжваюць засады, падрываюць камунікацыі ворага.

Чацверты атрад у саставе 125 чалавек дзейнічае ў раёнах М. і С.

За час нашай дзейнасці намі знішчаны да 2000 фашыстаў, больш 400 паліцэйскіх і другіх наёмнікаў фашызма, збіта 2 самалёты, знішчана 2 танкі, больш 20 аўтамашын, 7 складаў з боепрыпасамі, узарвана 20 мастоў, выведзены са строю лесапільны завод, млын, пушчана пад адкос 3 паязды, перапраўлена праз лінію фронта больш 2000 чалавек у Чырвоную Армію. Там, дзе знаходзімся мы, насельніцтва жыве ў поўным сэнсе слова совецкім жыццём.

Ад усяго сэрца дзякуем за першамайскія падарункі, за вашы асабістыя пасылкі. Калі-б вы ведалі, з якім задавальненнем мы курылі.

Будзем і далей бязлітасна граміць фашысцкіх гадаў, узнімаць увесь беларускі народ на барацьбу з нямецкімі акупантамі.

Камандзір партызанскай брыгады Д., камісар Б.

Перабіта больш 1000 фрыцаў

Партызанскі атрад тав. А., які дзейнічае ў Н-скім раёне Беларусі, не дае спакою нямецка-фашысцкім захопнікам.

Толькі ў асобных аперацыях, якія праведзены за апошнія месяцы, атрадам знішчана больш адной тысячы нямецкіх салдат, афіцэраў і паліцэйскіх, разгромлен штаб варожага злучэння, пушчаны пад адкос 4 эшалоны, захоплены трафеі, у тым ліку 4 станкавых і 8 ручных кулямётаў.

ПОСПЕХІ ПАЛЕСКІХ ПАРТЫЗАН

Партызаны Палесся з кожным днём узмацняюць свае ўдары па нямецка-фашысцкіх захопніках. У некаторых раёнах партызаны з'яўляюцца фактычнымі гаспадарамі. Немцы вымушаны адрываць значныя сілы для барацьбы з народнымі помстнікамі.

Супроць партызан, якія дзейнічаюць у Н-скім раёне, фашысцкае камандаванне паслала карны атрад з 200 салдат і афіцэраў. Завязаліся баі, якія закончыліся разгромам фашысцкіх катаў. Тады нямецка-фашысцкае камандаванне, азлаблёнае ганебным правалам, паслала ў раён дзейнасці партызан яшчэ два карных атрады. Партызаны гэтага чакалі, загадзя падрыхтавалі надзейныя засады і сустрэлі ворага якраз там, дзе ён менш усяго гэтага чакаў.

Карныя атрады амаль поўнасцю былі знішчаны. Больш 500 адборных фашысцкіх галаварэзаў загінула ад рук партызанскіх атрадаў. Нашы страты аказаліся зусім нязначныя. Партызаны выйшлі з гэтых аперацый яшчэ больш загартаванымі.

У раёне Г. партызанскі атрад тав. Х. знішчыў 58 нямецкіх салдат і афіцэраў, якія з'явіліся ў гэты раён з заданнем «знішчыць партызанскі рух».

Некалькі тыдняў назад дыверсійная група партызан пусціла пад адкос ваенны састаў. У выніку гэтай катастрофы загінула 58 вагонаў з боепрыпасамі і 90 салдат і афіцэраў.

У Н-скім раёне Палесся ў нядаўніх аперацыях партызаны знішчылі аднаго нямецкага генерала, 17 афіцэраў і 350 салдат.

ПАРТЫЗАНСКІ РЭЙД

Штыкамі і гранатамі прарываў атрад варожае кальцо. Партызаны біліся з мужнасцю герояў і прабіваліся па аднаму, па двух, невялічкімі групамі.

Не вярнуліся з гэтага жорсткага, няроўнага бою камандзір атрада тав. Б. і яго баявы паплечнік, камісар атрада тав. С. Яны першымі пайшлі на прарыў варожага кальца і апынуліся ў самым скопішчы фашыстаў.

Тры дні не было ў атрадзе ні камандзіра, ні камісара. Многія лічылі, што яны загінулі і моцна зажурыліся. Толькі ні адзін з партызан не выказаў сваіх дум, свайго настрою, і кожны стараўся гаварыць што-небудзь вясёлае. Кожны жыў надзеяй на прыход сваіх баявых камандзіраў. І гэтая надзея збылася. І камандзір і камісар вярнуліся ў атрад.

Праз дзён два атрад пад камандаваннем вопытнага і храбрага камандзіра тав. Б. рашыў адбіць у праціўніка важны стратэгічны пункт і зрабіў налёт на варожы гарнізон у вёсцы В. Тут стаяла 200 фашыстаў. Партызанскі-ж атрад налічваў 50 чалавек. Але раптоўнасць налёту, прадуманасць аперацыі і храбрасць партызан рашылі сыход бою. Немцы ўцяклі з вёскі, кінуўшы на полі бою многа зброі, не падабраўшы 150 трупаў сваіх салдат і афіцэраў.

Вялікія страты нанёс немцам атрад тав. Б. у часе свайго 250-кілометравага рэйда ў варожы тыл. Партызаны знішчылі да 15 грузавікоў з салдатамі, боепрыпасамі, зброяй. У схватцы каля вёскі М. партызаны захапілі супроцьтанкавую гармату, 12 чалавек прыслугі, 27 вінтовак, 3 павозкі з гранатамі. Пад адкос пушчаны 3 нямецкіх эшалоны, якія везлі да лініі фронта харчаванне, зброю, боепрыпасы, новыя рэзервы.

Партызанскі атрад камандзіра тав. Б. у жорсткіх баях наносіць ворагу смяротэльныя ўдары, знішчаючы яго жывую сілу і тэхніку.

А. ПЯТРОВІЧ.

Н-скі раён.
Беларусь. (Наш кар.).

Гераічны подвіг

Партызанскі атрад тав. Д. разам з групай комуністаў, працаваўшых у падполлі, распрацаваў і дакладна ажыццявіў важную аперацыю ў беларускім мястэчку Г. У выніку гэтай аперацыі ворагу нанесены вялікія страты. Спалена тры прадуктовыя склады, на якіх згарэла больш 800 тон збожжа, спалена 300 тон бензіна ў баках нафтабазы і 400 тон у падземных баках. Полымем пажара быў ахоплены чыгуначны састаў з 20 вагонамі боепрыпасаў, якія ўзарваліся.

Група, выканаўшы гэтае заданне, ніякіх страт не мела. Атрад-жа пасля правядзення гэтай аперацыі папоўніўся новымі шасцю партызанамі. Выключную вытрымку паказалі тт. К., П., Р., І., Л. і М.

Нямецкі гарнізон не аказаў супраціўлення адважным партызанам. Ахова складаў і базы поўнасцю перабіта.

Нам пішуць

У МІНСКУ ПАНУЕ ГОЛАД

У Мінску вялікія разбурэнні. Электрычнае святло ёсць толькі ў кватэрах, дзе жывуць гітлераўцы. Зусім нязначны процант людзей атрымлівае па 200 грам хлеба на дзень на сям'ю, усё астатняе насельніцтва асуджана гітлераўцамі на галодную смерць.

У горадзе тры лагеры з ваеннапалоннымі. Хваробы і голад дзесяткамі валяць людзей у магілу. Мінск ператворан у могілкі, у змрочную турму.

Па Мінскай обласці немцы наладжваюць аблавы на маладых хлопцаў і дзяўчат, гвалтоўна адпраўляюць іх у Германію на катаржныя работы.

Е. Лісаў.

АДЧАЙ НЯМЕЦКІХ САЛДАТ

Па дарозе Мінск—Барысаў я нядаўна бачыў нямецкіх салдат, дэзертыраваўшых з фронта. Усе яны падобны да галадранцаў-басякоў.

Часта можна бачыць аўтамашыны, на якіх сядзяць закаваныя ў ланцугі сумныя знясіленыя нямецкія салдаты.

Нямецкія гарнізоны ў акупіраваных гарадах і раёнах Беларусі адчуваюць сябе, як у пекле. Яны не ведаюць спакою ад партызан. Нядаўна ў мястэчку Грозава, што каля Слуцка, партызаны разграмілі карны атрад, паліцыю і ўправу.

Е. Несцярэнка.

Міжнародная інфармацыя

БАЯВЫЯ ДЗЕЯННІ АНГЛІЙСКАЙ АВІЯЦЫІ

Налёты на Брэмен

ЛОНДАН. У ноч на 30 чэрвеня буйныя злучэнні англійскіх бамбардыроўшчыкаў зрабілі налёт на Паўночна-Заходнюю Германію. Асноўны аб'ект налёту—Брэмен быў падвергнут інтэнсіўнай бамбардыроўцы.

У ноч на 3 ліпеня буйныя сілы англійскіх бамбардыроўшчыкаў зноў атакавалі Брэмен. У горадзе ўзнікла многа пажараў. Падвергліся налёту таксама аэрадромы немцаў у Галандыі і чыгуначныя аб'екты ў акупіраванай Францыі.

Разбурэнні ў Кельне.

СТАКГОЛЬМ. Нямецка-фашысцкая газета «Берлінер берзенцэйтунг» адкрыта апісвае малюнак велізарных разбурэнняў, якія зроблены ў Кельне англійскай авіяцыяй. Газета піша: «Кельн пасля англійскага налёту прадстаўляе карціну суцэльнага разбурэння і хаоса. Вуліцы яшчэ завалены горамі абломкаў разбураных дамоў, развaліны дымяцца... Пападаннем бомбы выведзен са строю вадаправод... Жыхары Кельна ведаюць, што стары Кельн не можа быць больш адноўлены».

Вынікі бамбардыроўкі Эмдэна

НЬЮ-ЁРК. Асобы, прыбыўшыя з Германіі, паведамляюць, што ў выніку англійскіх бамбардыровак у Эмдэне знішчаны амаль усе будынкі. Портавыя збудаванні і прадпрыемствы ператвораны ў развaліны.

Прыбыццё галандскіх войск у Англію

ЛОНДАН. Агенцтва Рэйтэр перадае, што пасля заканчэння падрыхтоўкі ў Канадзе ў Англію прыбыў новы кантынгент галандскіх войск. Галандскія часці складаюцца з галандцаў, пражываючых у розных месцах Злучаных Штатаў, у Канадзе, Мексіцы, Венецуэле і Аргентыне, а таксама ў Галандскай Усходняй Індыі.

АРКАДЗЬ КУЛЯШОЎ

Над брацкай магілай

На Паўночным Заходзе ёсць руская вёска Лажыны,
Там нібы ў Беларусі і вербы растуць і рабіны.

Там жаўцеюць
Прыгожыя
Краскі
За вёскай у лузе,
Там ржавеюць
Варожыя
Каскі,
Нібы ў Беларусі.
Там магіла ёсць брацкая ў лузе за вёскай Лажыны,
Там хлапцы беларускія чэсна галовы злажылі.

Мы без слёз іх хаваем,
Памятаем
Пра свой абавязак,
Нашы слёзы саромяцца мужных вінтовак і касак.
Мы не плачам, хоць знаем, не проста салдацкія косці
Мы хаваем пад жвірам халодным, а большае штосьці.
Засыпаем мы твары з вачамі і вуснамі тымі,
На якіх пацалункі дзяцей і жанок не астылі,
Жвір мы сыплем на рукі, якія дзяцей тых насілі,
Жвір мы сыплем на ногі, якія поўсвета схадзілі.

Ногі просяцца ўстаць, яны стомы ў дарозе не чулі,
Ды ўвагналі ў магілу
Іх сілу
Нямецкія кулі.

Рукі хочуць яшчэ да грудзей прытуліць сваіх сірат,
Ды з паганае ласкі нямецкай дол цесны ім вырыт.

Хоць прымае іх гэта зямля, як сыноў сваіх, шчыра,
Але просяць іх вочы хоць жменьку палескага жвіру.

Толькі дзе яго ўзяць? Як яны Беларусь пакідалі,
У дарогу з сабою
Мяшэчкі з зямлёю
Не бралі...

Што ім жменька зямлі той, ты ўся ім патрэбна, радзіма,
А ў дарожным мяшэчку ўмясціць цябе ўсю немагчыма.

Паспрабуй у дарогу забраць тыя пожні, палі і крыніцы,
Тыя пушчы, што змогуць хіба толькі ў сэрцы ўмясціцца.

Твой прастор перад намі ляжыць,
Яны меншых абшараў не хочуць,
Чым маленькаю
Жменькаю
Жыць,
То лепш жвірам пачэсным у вочы.

Беларусь мая родная, як-жа я рвуся яшчэ раз
Пеша ўсю цябе змерыць,
Увесь і чабор твой і верас!..
Сэрца просіць шляхоў,
Што цяжкім маім ботам пад сілу,
Наглытацца хачу туманоў,
Твайго ветру і пылу,
Наглытацца хачу за сябе і за тых,
Што не ўстануць з нябыту,
Вочы просяць нябёсаў тваіх,
Ім твайго нехапае блакіту...

Мы сяброў засыпаем зямлёй —
Ленінградцы, татары, узбекі,
Мы клянёмся — варожай крывёй
Напаіць беларускія рэкі.

Мы салют аддаём, памятаючы свой абавязак,
І не плачам, бо слёзы суровых саромяцца касак.

Дзеючая Армія,
Чэрвень, 1942 г.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

73410